

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Град Сомбор
Градска управа
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ФИНАНСИЈЕ
Број: **404-120/2019-VIII**
Дана: 09.05.2019. године
С о м б о р

На основу чл. 63. Закона о јавним набавкама ("Сл. гласник РС", бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015), Наручилац Град Сомбор, доноси

ПОЈАШЊЕЊЕ КОНКУРСНЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

за јавну набавку број: 404-120/2019-VIII

- Услуга физичког обезбеђења и одржавање хигијене у објектима Градске управе града Сомбора -

За предметну јавну набавку постављена су питања и за иста дајемо одговор.

ПИТАЊЕ:

Као заинтересовани понуђач, у складу са чланом 63. Став 2. Закона о јавним набавкама („Службени Гласник РС”, бр. 124/2012, 14/2015 и 68/2015, у даљем тексту: ЗЈН) сугеришемо на следеће нелогичности и неисправности у Конкурсној документацији за Услугу физичког обезбеђења и одржавање хигијене у објектима Градске управе града Сомбора обликовано по партијама, и то за ПАРТИЈУ 1 – Услугу обезбеђења у објектима Градске управе града Сомбора, а тичу се додатних услова, које сте као Наручилац, захтевали за учешће у предметном поступку јавне набавке:

На страни 8/76, предметне Конкурсне документације, прописали сте да понуђачи, да би учествовали у поступку, морају да испуне додатни услов за учешће ако располажу наведеним сертификатима за наведене стандарде:

„Понуђач треба да испуњава одговарајуће стандарде квалитета:

- 1. ISO: 37001-систем менаџмента за борбу против корупције**
2. SRPS, ISO 9001:2008 – менаџмент система организације
3. ISO 14001:2004 – заштита животне средине
4. BS OHSAS 18001:2007 – заштита и безбедност на раду
5. ISO 27001:2013 – заштита и безбедност информација
6. SRPR A.L2.002:2015- сертификат привредне коморе

* наведени стандарди могу бити и новији, али не и старији од наведених година“

Указујемо Наручиоцу на чињеницу да је сагласно члану 10 ЗЈН, Наручилац дужан да, у поступку јавне набавке, омогући што је могуће већу конкуренцију, односно да не може да ограничи конкуренцију, а посебно не може да онемогући било којег понуђача да учествује у поступку употребом нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума. Овде је врло важно нагласити да се дато начело мора сагледати имајући у виду конкретан предмет јавне набавке и околности које су у вези са извршењем конкретног уговора. Истичемо да је у захтеву за додатним условима нарушено начело обезбеђивања конкуренције од стране Наручиоца, током саме припреме додатних услова конкурсне документације јер Наручилац није узео у обзир примереност захтева за стандардом „**ISO 37001 Систем менаџмента за борбу против корупције**“.

Наиме, става смо да је Наручилац захтевајући (између свих осталих наведених стандарда) стандард „**ISO 37001 Систем менаџмента за борбу против корупције**“ поступио супротно начелу обезбеђивања конкуренције, односно супротно члану 10 ЗЈН.

Превасходно наглашавамо да је Наручилац погрешно у именовању захтеваног стандарда и истичемо да је његов веродостојан правни назив **ISO 37001 Систем менаџмента против мита**. Даље, истичемо да је захтевајући овај стандард Наручилац претенциозно, веома сузио круг потенцијалних понуђача, јер заправо овај услов није од важности за реализацију уговора, односно непримерен је количини и намени предмета јавне набавке. Образложење овог става се огледа у неспорној чињеници да је обавезним условима за учешће у поступцима јавних набавки, Законодавац прописао да у поступку јавних набавки могу учествовати сви понуђачи који, наглашавамо између осталог, испуњавају следећи обавезан услов из члана 75. ЗЈН став 1) тачка 2):

„Да он и његов законски заступник није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, да није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре „(крај цитата)

Наведено подразумева да ималац (за правна лица и предузетнике), доле наведених докумената са следећим чињеницама испуњава услов за учешће а то је :

1) Извод односно уверење из казнене евиденције, односно уверење надлежног основног суда на чијем подручју се налази седиште домаћег правног лица, односно седиште представништва или огранка страног правног лица, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре;

2) Извод из казнене евиденције Посебног одељења за организовани криминал Вишег суда у Београду, којим се потврђује да правно лице није осуђивано за неко од кривичних дела организованог криминала;

3) Извод из казнене евиденције, односно уверење надлежне полицијске управе МУП-а, којим се потврђује да законски заступник понуђача није осуђиван за

кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, **кривично дело примања или давања мита**, кривично дело преваре и неко од кривичних дела организованог криминала (захтев се може поднети према месту рођења или према месту пребивалишта законског заступника).

Такође, чланом 78. ЗЈН, Законодавац је прописао да лице уписано у регистар понуђача **није дужно да приликом подношења понуда, односно пријаве доказује испуњеност обавезних услова, што значи, и испуњеност услова под чланом 75, став 1, тачка 2 ЗЈН**, јер је самим тим што је регистрован у регистар понуђача овај услов **ИСПУНИО**. Организација наложна за веродостојност и издавање доказа је АПР, те је довољно да је лице уписано у регистар понуђача овог органа, који води рачуна о изрицању санкција и мера које спречавају учешће лица у поступку јавне набавке, ако којим случајем правно лице не испуњава конкретно овај обавезан услов.

Ако размотримо садржину доказа основног услова за учешће из *чл. 75. став 1, тачка 2) ЗЈН* и садржину додатног услова захтеваног стандарда, које сте као Наручилац, захтевали за учешће у поступку : **ISO 37001** Системи менаџмента против мита, уочава се да Наручилац потпуно непотребно тражи конкретно стандард Системи менаџмента против мита, као додатан услов за учешће, јер је овај услов, „*de jure*“ садржан, између осталих наведених одредби, **у обавезном услову, који мора бити испуњен од стране сваког понуђача који има намеру да учествује у поступку**. Наиме, назив стандарда **ISO 37001 није како га је Наручилац навео, „Систем менаџмента за борбу против корупције“ већ „Систем менаџмента против мита“**, (Службени гласник РС од 18.10.2017, број решења стандарда 3473/2-51-02/2017) **и стандард је који прописује следеће:**

„Овим документом се специфицирају захтеви и даје упутство за успостављање, примењивање, одржавање, преиспитивање и **побољшавање система менаџмента против мита**. Систем може да буде самосталан или интегрисан у целокупан систем менаџмента. Овај документ се бави следећим питањима у вези са активностима организације: - митом у јавном, приватном и непрофитном сектору; – митом од стране организације; – митом од стране особља организације које делује у њено име или у њену корист; – митом од стране пословних сарадника организације који делују у њено име или у њену корист; – митом организацији; – митом особљу организације у вези са активностима организације; – митом пословним сарадницима организације у вези са активностима организације; – директним и индиректним митом (нпр. мито које се нуди или прима од треће стране). Овај документ је применљив само на мито. Он успоставља захтеве и даје упутство за систем менаџмента пројектован да помогне организацији да спречава, открива и одговара на мито и усклађује се са законима против мита и добровољним посвећеностима применљивим на њене активности. Овај документ се не бави посебно преварама, картелима и другим кривичним делима везаним за злоупотребу монопола/нарушавање конкуренције, праће новца или друге активности у вези са коруптивним праксама, мада организација може да изабере да прошири предмет и подручје примене система менаџмента тако што ће укључити и ове активности. Захтеви овог документа су генерички и намера је да буду применљиви на све организације (или делове организације), независно од типа, величине или природе

активности, и без обзира на то да ли су у јавном, приватном или непрофитном сектору,, (крај цитата).

Дакле, сагледавајући идентичност правне ствари и доказа који се захтева, а који је садржан у самом доказу обавезног услова који неспорно сваки понуђач мора да испуни при учешћу у поступку и овог „додатног,, услова Наручиоца, а тиче се истих правних чињеница, **поставља се питање оправаности оваквог захтева од стране Наручиоца**, односно самим тим је потпуно нејасно зашто Наручилац захтева наведени стандарда **ISO 37001 Систем менаџмента против мита**, сем да беспотребно сузи конкуренцију у поступку. Ово нарочито због тога што поред доказивања основног услова за учешће, понуђачи достављају и остале тражене сертификата у додатним условима:

1. SRPS, ISO 9001:2008 – менаџмент система организације
2. ISO 14001:2004 – заштита животне средине
3. BS OHSAS 18001:2007 – заштита и безбедност на раду
4. ISO 27001:2013 – заштита и безбедност информација
5. SRPR A.L2.002:2015- сертификат привредне коморе
6. Лиценца за вршење послова физичко-техничке заштите имовине и лица издата од стране МУП-а,

којим се Наручилац у потпуности уверава да су понуђачи компетентни и имају захтеване капацитете за извршење уговора предмета јавне набавке, те Наручилац заиста нема правно упориште у прописаном захтеву за достављањем и стандарда ISO 37001 Систем менаџмента против мита.

Даље, наглашавамо да је Законодавац у члану 77. ставу 2. тачки 6) ЗЈН прописао да понуђачи испуњеност услова из члана 76. ЗЈН, дакле и овог, могу доказати и достављањем доказа као што су „декларације о усаглашености, потврда, акредитација и друге резултате оцењивања усаглашености према стандардима и сродним документима за оцењивање усаглашености **или било које друго одговарајуће средство којим понуђач доказује усаглашеност понуде са техничком спецификацијом или стандардима траженим у конкурсној документацији.** Конкретно, у овом случају, видимо да испуњење обавезног услова из члана 75. став 1, тачка 2, од стране понуђача који учествују у поступку, **потпуно испуњава усаглашеност са стандардом ISO 37001 Систем менаџмента против мита, и у вези са том чињеницом захтевамо изузеће доказивања овог стандарда као услова за учешће у поступку.**

У вези наведеног, а да би Наручилац избегао кршење члана 10. и члана 77. ЗЈН, сугеришемо Наручиоцу да исправи ову нелогичност и неправилност у Конкурсној документацији, изузме беспотребно дуплирање доказа, односно изузме захтев за достављањем стандарда **ISO 37001 Систем менаџмента против мита из додатних услова, јер ћемо** у супротном као заинтересовани понуђач у поступку јавне набавке, уложити захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Наручилац је грубо прекршио ЗЈН и у следећем прописаном додатном услову за учешће, а тиче се захтеваног седишта за Контролно оперативни центар понуђача.

Поновићемо да :

- У складу са чланом 10. Наручилац је дужан да у поступку јавне набавке омогући што је могуће већу конкуренцију, односно у складу са истим чланом, а ставом 2., **Наручилац не може да ограничи конкуренцију а посебно не може да онемогући било којег понуђача да учествује у поступку јавне набавке неоправданом употребом нити коришћењем дискриминаторских услова, техничких спецификација и критеријума.**
- У складу са чланом 12. ЗЈН Наручилац је дужан да у свим фазама поступка јавне набавке, дакле и у фази прописивања услова за учешће, обезбеди једнак положај свим понуђачима, **а то значи, како је Законодавац прописао да Наручилац не може да одређује услове који би значили националну, територијалну, предметну или личну дискриминацију међу понуђачима, нити дискриминацију која би произилазила из класификације делатности коју обавља понуђач.**

Указујемо Наручиоцу да је, **прописивањем и овог додатног услова за учешће на страни 9/76 Конкурсне документације**, а то је да понуђач испуњава услов за учешће **ако има „Пословни простор, оперативно-диспечерски центар у Сомбору, који функционише непрекидно од (00-24) за потребе извршења послова предметне јавне набавке“ прекршио члан 10. и члан 12. Закона о јавним набавкама.**

По Закону о приватном обезбеђењу, у члану 99, правно лице које има лиценцу за вршење послова физичко-техничке заштите лица и имовине и одржавања реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана мора имати Контролни центар, као и тим за интервенцију по дојавном сигналу од најмање два службеника обезбеђења. Довољно је да понуђач има један Контролни центар и да он може бити **на територији целе Републике Србије**, док само тим за интервенцију мора да буде оперативан на територији где се налази штићени објекат. С обзиром да Контролно оперативни центар прима дојавни сигнал аутоматски, **БЕЗ ОБЗИРА НА УДАЉЕНОСТ ОБЈЕКТА**, након чега службеник обезбеђења из Контролно оперативног центра обавештава интервентни тим, контролно оперативни тим одмах реагује, у складу са тим нема никакве сметње да Контролно оперативни центар буде било где на територији Републике Србије. **Брзина дојавног сигнала је иста како из контролног центра из Сомбора, тако и из контролног центра из било ког града у Србији.** Самим тим **не значи да ће Ваш објекат квалитетније обезбеђивати понуђач који има КОЦ у Сомбору у односу на понуђаче чији КОЦ није на територији града Сомбора.** Траженим условом апсолутно вршите дискриминацију понуђача и фаворизујете понуђаче са територије Сомбора чиме грубо кршите начело обезбеђивања конкуренције (члан 10 ЗЈН), као и начело једнакости понуђача (члан 12 ЗЈН).

Сугеришемо Наручиоцу, **а да би избегао кршење члана 10. и члана 12. Закона о јавним набавкама, да изузме територијално ограничавање за седиште Конкртно оперативног центра, јер Контролно оперативни центар може бити на територији читаве Републике Србије.** Неопходно је ускладити захтевани додатни услов за Контролно оперативни центар са Законом о јавним набавкама и са Законом о приватном обезбеђењу и само

захтевати Контролно оперативни центар на територији РС, а да само контролно оперативни тимови са возилима морају бити стално оперативни на територији града Сомбора.

Указујемо на чињеницу да је сагласно члану 61. став. 1, ЗЈН, Наручилац дужан да припреми конкурсну документацију тако да понуђачи на основу ње могу да припреме прихватљиву понуду. Такође Наручилац је дужан да припреми Конкурсну документацију у складу са ЗЈН и осталим позитивним прописима који регулишу област јавних набавки.

Истичемо важност исправке неправилности конкурсне документације по сугерисаним наводима, у супротном ћемо као заинтересовани понуђач у поступку, уложити захтев за заштиту права у поступцима јавних набавки.

ОДГОВОР:

1. Наручилац је у конкурсној документацији навео као додатни услов за пословни капацитет следеће:

„Понуђач треба да испуњава одговарајуће стандарде квалитета:

ISO: 37001-систем менаџмента за борбу против корупције“

ISO: 37001 је међународни стандард из области система менаџмента намењен за борбу против мита и корупције, у оригиналу Anti-bribery management systems. Превод назива наведеног стандарда је исправан, а како не би долазило до забуне постоји бројчана ознака наведеног стандарда 37001.

За наведени стандард као опис може се рећи да :

„ISO 37001 помаже у спречавању, откривању и решавању проблема подмићивања, било да се ради о подмићивању организације или подмићивању у њену корист, њених запослених или пословних партнера. Применом повезаних мера и контрола, укључујући пратеће смернице, систем менаџмента за борбу против подмићивања дефинише захтеве за:

политику и процедуре против подмићивања,

руковођење, посвећеност и одговорност топ менаџмента,

обука за борбу против подмићивања,

процена ризика и провера пројеката и пословних партнера итд.“

Због специфичности јавне набавке, као и веома важног објекта над којим се врши предметна услуга чувања - Градске управе Града Сомбора (као и других објеката наведених у техн.спецификацији) Наручилац сматра оправданим да захтева поседовање овог сертификата од стране понуђача. У згради Градске управе Града Сомбора налази се Кабинет Градоначелника, сала Градске скупштине Града Сомбора, Инспекције Градске управе као и Прекршајни суд, тако да је веома важно да Наручилац добије што квалитетнијег вршиоца предметне услуге чувања, јер се из самог списка може закључити да се ради о највишим институцијама једног Града.

Не може се говорити о сужавању конкуренције јер је Законом о јавним набавкама понуђачима омогућено да у поступцима јавних набавки наступају у заједничкој понуди, тако да

удруживање понуђача који поседују поједине сертификате омогућава свим заинтересованим понуђачима да поднесу понуду.

Потенцијални понуђач у свом питању наводи да је :

„Законодавац прописао да у поступку јавних набавки могу учествовати сви понуђачи који, наглашавамо између осталог, испуњавају следећи обавезан услов из члана 75. ЗЈН став 1) тачка 2):

„Да он и његов законски заступник није осуђиван за неко од кривичних дела као члан организоване криминалне групе, да није осуђиван за кривична дела против привреде, кривична дела против животне средине, кривично дело примања или давања мита, кривично дело преваре „

Овде се ради о обавезним условима које је Закон прописао, док се захтевом Наручиоца о поседовању ISO стандарда квалитет услуге понуђача „дуже на виши ниво“ јер су сертификованом понуђачу запослени морали проћи обуку за борбу против подмићивања, као и друге наведене процедуре из ове области потребне за добијање наведеног ISO стандарда. Тако да се не ради о дуплирању тражених услова.

Наручилац остаје при захтеву за додатни услов за пословни капацитет како је наведено у конкурсној документацији .

Наручилац је у конкурсној документацији у делу који се односи на технички капацитет навео да понуђач треба да располаже са:

„Пословним простором, оперативно-диспечерским центром у Сомбору, који функционише непрекидно од (00-24) за потребе извршења послова предметне јавне набавке“

Наручилац не ограничава конкуренцију јер не захтева да седиште понуђача буде у Сомбору, већ да понуђач има на располагању оперативно-диспечерски центар (на основу власништва **или закупа**), а као доказ је и предвиђена фотокопија уговора о закупу.

Због специфичности јавне набавке и предметне услуге Наручиоц је навео додатни услов пре свега из разлога хитних седница и других окупљања у згради Градске управе Града Сомбора за које је потребно обезбедити додатно физичко обезбеђење у што краћем року. Наведени услов није дискриминаторски јер сваки потенцијални понуђач може узети у закуп пословни простор за наведени оперативно-диспечерски центар .

Наручилац остаје при захтевима наведеним у конкурсној документацији.

Комисија за јавну набавку број
404-120/2019-VIII